

Gió Thu Sang

Mùa hè vùng Bắc Mỹ năm nay, 2016, chợt đến rồi chợt đi, chỉ khoảng 2 tuần nắng ấm, nhường lại cho ngọn gió thu sang thổi đến, kéo theo những cơn mưa rì rả suốt cả ngày, làm cho những giò lan đang nở hoa bị vùi dập, như những trận mưa pháo lên thân người thiếu nữ diễm kiều không nơi ẩn nấp.

Ở xứ Canada, vùng Tây Bắc Mỹ, trời mưa nhiều hơn nắng, những cô thiếu nữ da trắng mong đợi hè đến để ra bãi biển tắm nắng, hay mặc quần áo ngắn đi dạo phố để khoe đôi trường túc nõn nà, có dịp cho giới mày râu rửa mắt.

*Đôi chân giẫm nát hồn ai.
Mảnh mai tóc xõa chân mày cong cong.
Nắng lên đôi má ửng hồng.
Em đi dạo phố mát lòng người xem.*

Nói về người thiếu nữ Canada (Canadian) dáng người và làn da đẹp hơn những cô thiếu nữ bên Hoa Kỳ, theo tôi thiên nhiên vì ảnh hưởng thời tiết và nước, nên đa số phần đông các cô đẹp như những nàng tiên của trần thế. Thành phố Vancouver, BC, nơi tôi cư ngụ nước nầu ăn, uống và tưới cây đều dùng chung không cần phải đi mua như ở bên Cali. Nước tốt và khí hậu từ mát mẻ đến se lạnh nên rất thích hợp cho việc trồng hoa lan, nhất là những loài lan chịu không khí mát lạnh.

Hè năm nay hội hoa lan thành phố Vancouver, BC, Canada, có tổ chức triển lãm và bán hoa lan vào 2 ngày thứ bảy và chúa nhật 20-21 tháng 8, 2016. Tôi biết hàng năm họ tổ chức trong tháng tám, nhưng năm nay tôi không biết họ tổ chức vào ngày nào, còn sinh hoạt của hội vào ngày thứ tư của tuần lễ thứ tư cuối tháng từ 7 giờ tối đến 9:30.

Vì bận đi làm nên tôi không thể đi sinh hoạt hàng tháng được, triển lãm và bán hoa lan kỳ này may nhờ cô Đinh Thu Vân, Hội trưởng hội Ái Hữu Đồng Bằng Sông Cửu Long, email cho tôi biết, đến sáng thứ bảy cô lại gọi điện thoại nhắc chừng sợ tôi quên. Sau đó tôi chạy đến nơi triển lãm hoa lan lại tới trước cô Thu Vân. Vào tối, tôi lấy máy ra chụp được vài bộ hình những chậu lan đẹp, và đi một vòng qua khu bán hoa lan xem những chậu lan nào mình thích và chưa có. Kỳ này tôi mua được một chậu lan *Bulbophyllum annandlei* hoa màu vàng, mỗi giò hoa cho được 5 chiếc hoa, hình dáng như 5 chiếc hài sắp vòng cung trong rất đẹp mắt. Hoa dáng hơi giống chiếc hài, nhưng cánh hoa thì khác hơn loài lan hài *Paphiopedilum*. Chậu này khi mua đang nở được 2 giò hoa, đem về thường thức được 3 ngày hoa lại tàn, chắc hoa đã nở cả tuần trước khi tôi mua. Sau 2 tuần, chậu lan lại ra tiếp được 2 giò khác nay đang sắp nở. Máy người bạn trong hội hoa lan rất thích chậu lan tôi cầm trên tay. Họ đều nói trước đây, họ chưa từng thấy loài *Bulbophyllum* hoa màu vàng bao giờ. Tôi cũng không biết ở VN có giống lan này hay không? Còn màu đỏ có đốm trắng tôi thấy ở VN có như *Bulbophyllum frostii*, nếu ở VN có *Bulbophyllum annandlei* hoa màu vàng không biết có tên Việt chưa?

Khi tôi đem chậu lan về đến nhà, bà xã tôi lại trầm trồ và hỏi tôi:

“Sao lan gì lạ quá vậy anh?”

Tôi vọt miệng nói:

“Thiên Kim Hài đó em.”

Ba chữ thiên kim hài chắc ai cũng biết nên tôi không cần dịch ra Hán Việt, đây là tên do tôi ứng khẩu trả lời với bà xã tôi, nếu ở VN có tên rồi xin quý vị thông cảm bỏ qua, tôi xin làm bốn câu thơ lục bát về giống lan này.

*Trời cho em chiếc kim hài.
Dem về trần thế miệt mài bên anh.
Nâng niu sao vội lia cành.
Hoa chi diễm lệ để dành cho em.*

Trong đợt triển lãm và bán hoa lan hè kỳ này 2016, tôi gặp ông David người Canada, da trắng, ông thường hay thuyết trình về hoa lan, như bác Bùi Xuân Đáng của hội Hoa Lan Việt Nam mình. Tôi thấy ông David có 1 bàn bán hoa lan, trên bàn có chậu lan *Maxillaria tenuifolia*. Giống lan này hoa có mùi thơm dầu dừa, nên người ta thường gọi Coconut orchid, xuất xứ từ Nam Mỹ. David gặp tôi ông rất mừng và hỏi sao lâu quá không thấy tôi đến sinh hoạt. Tôi trả lời vì bận đi làm nên cần ngủ sớm. Tôi hỏi David, tôi có chậu lan *Maxillaria tenuifolia* tốt lắm mà không ra hoa.

Ông David cười và nói:

“Tôi nghĩ anh rành về giống lan này lắm mà, cứ vào mùa đông không tưới nước cho đến vào tháng 3 hãy tưới là nó sẽ ra hoa, cứ mỗi đợt là cho 1 chiếc hoa.”

Tôi trả lời với David rằng mùa đông tôi có cắt nước gần 2 tháng, sau thấy tội nghiệp chậu lan nên tưới trở lại. Ông ta cười ngất, thật ra tôi trồng lan cũng khá lâu nhưng kinh nghiệm chẳng được bao nhiêu, trên lý thuyết thì mình biết cứ vào mùa đông không tưới nước, thấy hơi khá lâu và giả hành bắt đầu hơi nhăn nheo, vì sợ chậu lan chết nên vội đi tưới nước trở lại.

Trong bài viết kỳ này tôi xin tặng trang nhà một bài thơ do tôi sáng tác tựa Hồ Hững, tôi không phải nhà thơ, nhưng hay thích làm thơ lúc còn nhỏ khoảng 15-16 tuổi chắc cũng có chút di truyền của ông già. Khi về VN, tôi có bàn với nhạc sĩ Trương Minh Châu, con của cố soạn giả Viễn Châu, viết vọng cổ bây giờ bán không được: *“Thôi để anh đổi lại làm thơ Châu phổ nhạc đi, nếu bán được Châu giữ tiền khi về VN anh em mình đi nhậu khỏi phải xuất tiền túi.”* Châu cười và nói, có những bài vọng cổ chỉ ca một lần rồi bỏ vô thùng vào rác, vì không đi vào lòng người, khi nghe tôi cũng hơi buồn, nên nhiều nghệ sĩ đi tìm những bài vọng cổ và những vở tuồng cải lương trước năm 1975.

Hờ Hững

*Hờ hững làm chi nụ hôn đầu.
 Dừng để má khô tim dạ sầu.
 Để đôi mắt nhung trông ngóng mãi.
 Bến đỗ cùng ai bắt nhịp cầu.*

*Cánh cửa tâm hồn không hé mở.
 Để thuyền anh vào bến tình mơ.
 Đêm buồn tĩnh lặng tim cô độc.
 Đi dạo đêm trăng nước lững lờ.*

*Cỏ úa tình phai bóng xế chiều.
 Đêm khuya trống vắng nỗi buồn hiu.
 Sương mai nhỏ giọt trên cành lá.
 Én lượn xuân về vẫn cô liêu.*

*Bóng đổ tình nghiêng anh dựng lại.
 Mong chờ người đẹp của tương lai.
 Hãy cùng nhau xây lâu đài các.
 Để gót chân son với chiếc hài.*

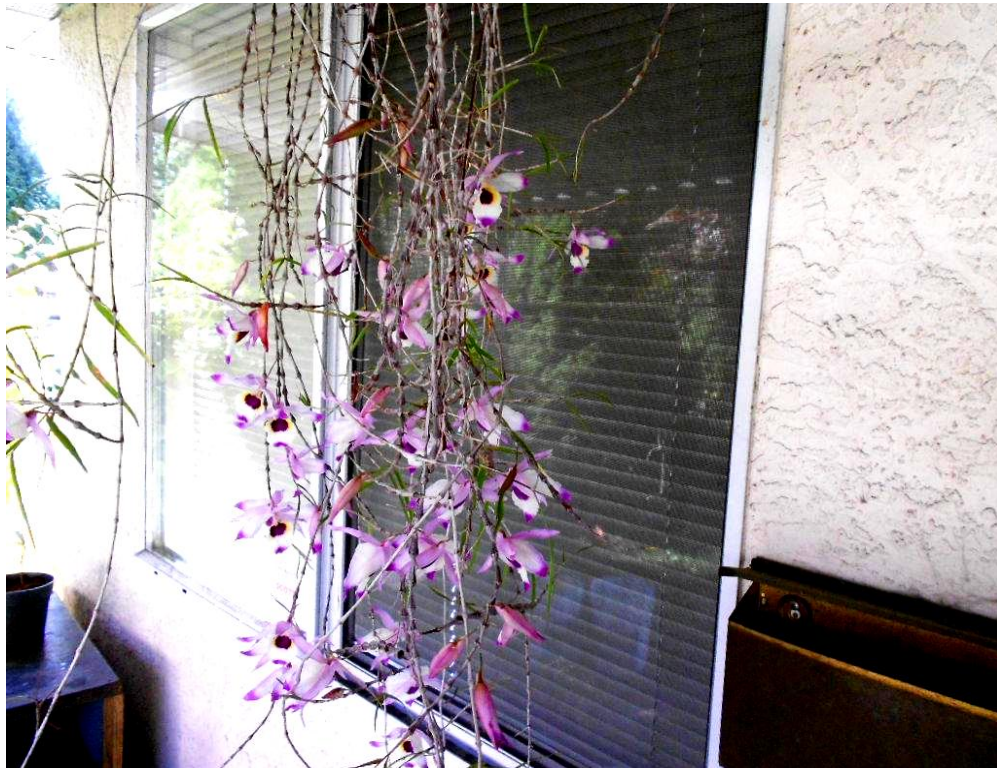
*Bờ vai anh chờ người đến dựa.
 Hương tóc em gió thoảng đong đưa.
 Thời gian ơi xin đừng vội mất.
 Để anh cài chặt chiếc song thưa.*

Hai chậu lan *Dendrodium falconerii*, mà chị Phạm Hảo tặng cho tôi trước đây, nay thân dài đến 1m20, năm nay ra nụ hoa trẻ hơn năm trước 1 tháng. Chắc nàng Liễu Trúc Lan của tôi đã qua lứa tuổi xuân thì, nên hoa ít hơn những năm về trước. Nhiều bạn bè hỏi thăm “*Liễu Trúc Lan của anh nở hoa chưa?*” để họ đến chiêm ngưỡng.

*Ngũ sắc đong đưa tiên giáng trần.
 Ngắm hoa diễm lệ lòng lâng lâng.
 Gió thu se lạnh hoa khoe sắc.
 Máy ai thấy được chỉ một lần.*

*Mỗi năm tiên đến gió thu sang.
 Màu hoa tuyết tác của loài lan.
 Bao năm rung động khi hoa nở.
 Nhứt nguyệt lung linh mới héo tàn.*

Vào cuối mùa hè 2015, hội Ái Hữu Đồng Bằng Sông Cửu Long sinh hoạt hàng tháng, sẵn dịp tôi đem chậu Liễn Trúc Lan đến cho bà con chiêm ngưỡng. Ai cũng thích sắc hoa và hình dáng lả lơi của thân. Nhiều người hỏi cách trồng và xin cây con, tôi có hứa cho nhưng phải tìm hiểu ai có khả năng trồng được giống Liễn Trúc Lan này. Phải đòi hỏi địa thế nhà có không khí thoáng, cửa sổ đủ ánh sáng vào mùa đông, cần sẵn sóc tưới nước đều đặn cộng thêm lòng đam mê, như mê người tình lý tưởng vậy, vì nàng Liễn Trúc Lan rất khó chịu chuộng và hay từ giã chúng ta ra đi, người đời thường hay nói hồng nhan bạc phận.

Xin tạm biệt quý vị trang nhà và xin hẹn lại dịp khác. Kính chúc quý vị vui khỏe hy vọng vào dịp tết nguyên đán năm Đinh Dậu 2017 tôi qua Nam Cali. Chắc phải nhờ bác Bùi Xuân Đáng đưa tôi đi thăm vườn lan của Hội Hoa Lan Việt Nam, để chiêm ngưỡng những giò lan đẹp, chắc không gì vui bằng.

Vancouver, BC, Canada vào Thu 2016

Trương Thái Hòa

Ghi Chú: Việt Nam có giống *Bulbophyllum annandalei*. Có lẽ bảng tên thiếu mất chữ a chăng?